

A Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Bf.II.384/2021. számú ügyben Szegeden, 2021. november 11. napján tartott tanácsülésen meghozta az 5. sorszámú

í t é l e t e t:

A költségvetési csalás bűntette miatt Terhelt1 ellen indított büntetőügyben a *Szolnoki Törvényszék* 2021. május 10. napján kihirdetett 3.B.57/2020/43. számú ítéletét

megváltoztatja:

A szabadságvesztés tartamát 2 *(kettő)* évre *enyhíti*, és annak végrehajtását 4 *(négy)* év *próbaidőre felfüggeszti*. A közügyektől eltiltást *mellőzi*.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet *helybenhagyja* azzal, hogy a vádlott személyes adatai közül a tartózkodási helyre és az értesítési címre utalást *mellőzi*. Megállapítja, hogy a vádlott személyazonosító igazolványának száma: személyi igazolvány szám

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A Szolnoki Törvényszék Terhelt1 vádlottat bűnösnek mondta ki költségvetési csalás bűntettében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont 4. fordulat, (4) bekezdés a) pont]. Ezért öt 2 év 10 hónap szabadságvesztésre, 3 év közügyektől eltiltásra és 3 év gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát börtönben határozta meg azzal, hogy a vádlott a szabadságvesztés büntetésből legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Kötelezte a vádlottat 328.750,- forint bünygyi költség megfizetésére.

[2] Az elsőfokú ítélet ellen fellebbezést jelentett be a vádlott enyhítésért, a szabadságvesztés büntetés végrehajtásának felfüggesztésére érdekében, valamint a védője enyhítésért, amit nem indokolt.

[3] A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség a Bf.156/2021/4. számú átiratában a fellebbezéseket nem tartotta alaposnak. Indítványozta, hogy az ítéltábla a Be. 598. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú ítéletet tanácsülésen bírálja felül. Eljárási szabálysértésre, az elsőfokú ítélet jogi indokolásának a kiegészítésére, valamint a bűnösségi körülményekre tett észrevételeket.

[4] Az eljárási szabálysértéssel összefüggésben hivatkozott arra, hogy az ügy iratai 2020. január 17. napján érkeztek a Szolnoki Törvényszékre. Az akkor hatályos Be. 10. § (1) bekezdés 3. pont f) alpontja értelmében gazdálkodással összefüggő kiemelt bűncselekmény volt a vád tárgyát képező, a Btk. 396. § (4) bekezdés a) pontja szerinti költségvetési csalás. A Be. 13. § (3) bekezdése szerint az elsőfokú bíróság gazdálkodással összefüggő kiemelt bűncselekmény miatt három hivatásos bíróból álló tanácsban jár el, a tanács egyik tagja a törvényszék gazdasági ügyszakának, ennek hiányában a törvényszék polgári ügyszakának bírója. Eerre figyelemmel a 2020. június 17. napján megtartott előkészítő ülésen eljárási szabályt sértett a törvényszék, amikor nem tanácsban, hanem egyesbíróként járt el. Az előkészítő ülést követően, 2021. február 10. napján tartott tárgyalás időpontjában hatályba lépett az a Be. módosítás, amelynek következtében a Btk. 396. § (4) bekezdés a) pontja szerinti költségvetési csalás a továbbiakban már nem minősül gazdálkodással összefüggő kiemelt bűncselekménynek, így a Be. 13. § (1) bekezdése értelmében az elsőfokú bíróság egyesbíróként jár el, ettől eltérő szabály hiányában. A Be. 868. § (3) bekezdése alapján a törvényszék a 2021. február 10. napján, majd az azt követően megtartott tárgyalásokon megsértette a bíróság összetételére vonatkozó szabályt akkor, amikor nem egyesbíróként, hanem három hivatásos bíróból álló tanácsban járt el és hozta meg a határozatát. E körben hivatkozott a Kúria Hkf.II.460/2020/4. számú végzésében kifejtettekre, amely alapján álláspontja szerint törvényességi deficit kizárólag a 2020. június 17. napján megtartott előkészítő ülés kapcsán valósult meg, a tárgyalási szaktól kezdve viszont a törvény által megkövetelt eljárási garanciák maradéktalanul megvalósultak. Az, hogy a törvényszék 2021. január 1. napját követően is három hivatásos bíróból álló tanácsban járt el és a döntéshozatalban is nem csupán egy hivatásos bíró, hanem további kettő vett részt, törvényességi deficitként nem értékelhető, éppen ellenkezőleg, a törvényben meg nem kívánt többletgaranciát eredményezett. Ezzel pedig a Be. 608. § (1) bekezdés a) pontja szerinti abszolút eljárási szabálysértést nem valósított meg.

[5] Összességében a Szegedi Fellebbviteli Főügyészség az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta.

[6] Az ítéltábla a büntetőeljárásról szóló 2017. XC. törvény (továbbiakban Be.) 598. § (2) bekezdése alapján a fellebbviteli főügyészség indítványának megfelelően tanácsülésen határozott, mivel nyilvános ülés kitűzését az erre jogosultak nem kérték.

[7] Mivel a fellebbezések kizárólag a kiszabott büntetés tartama ellen irányultak, ezért korlátozott felülbírálatnak van helye és a másodfokú bíróság a Be. 590. § (3) bekezdése alapján az ítéletnek csak a fellebbezéssel sérelmezett rendelkezését, illetve részét bírálta felül. A korlátozott felülbírálat alapján azonban a Be. 590. § (5) bekezdésének a), b), c) és d) pontjaira, valamint ugyanezen § (7) bekezdésére figyelemmel a felülbírálat kiterjedt az elsőfokú bírósági eljárásra abban a körben, hogy történt-e olyan eljárási szabálysértés, amelyre figyelemmel a Be. 607. § (1) bekezdése, valamint a Be. 608. § (1) bekezdése alapján

az ítéletet hatályon kívül kell helyezni. Vizsgálta továbbá az ítéltábla a bűnösség megállapítására vonatkozó rendelkezést és a bűncselekmény minősítését.

[8] Ennek során azt állapította meg az ítéltábla - osztva a Szegedi Fellebbviteli Főügyészség ezirányú álláspontját -, hogy az elsőfokú bíróság nem vétett olyan eljárási szabálysértést, ami az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését eredményezné.

[9] Osztotta az ítéltábla a fellebbviteli főügyészség azon álláspontját is, hogy a törvényszék eljárási szabályt sértett, amikor a 2020. június 17. napján megtartott előkészítő ülésen egyesbíróként és nem tanácsban járt el, az akkor hatályos Be. 10. § (1) bekezdés 3. pont f) alpont és a Be. 13. § (3) bekezdés értelmében.

[10] Ugyanakkor az ítéltábla álláspontja szerint a fellebbviteli főügyészség által hivatkozott Kúria Hkf.II.460/2020/4. számú végzése nem a jelen esetre vonatkozik, hanem arra, hogy a 2018. július 1. napját követően az adott bíróság nem tért át az egyesbírói eljárásra, hanem egy hivatásos bíróból és két ülnökből álló tanácsban járt el.

[11] A jelen ügyben a 2020. november 4., 2021. február 10., 2021. április 14. és 2021. május 10. napjain megtartott tárgyalásokon a törvényszék három hivatásos bíróból álló tanácsban járt el. A 2020. november 4. napján megtartott tárgyaláson az eljárási szabályoknak megfelelően megalakított tanácsban járt el ekként.

[12] 2021. február 10. napján, valamint az azt követően tartott tárgyalás idején már hatályba lépett a fellebbviteli főügyészség átiratában hivatkozott azon Be. módosítás, amelynek értelmében a Btk. 396. § (4) bekezdés a) pontja szerinti költségvetési csalás a továbbiakban már nem minősül gazdálkodással összefüggő kiemelt bűncselekménynek, így a Be. 13. § (1) bekezdése szerint az elsőfokú bíróság eltérő szabály hiányában egyesbíróként jár el.

[13] A Be. 496. §-a alapján ugyanakkor a bíróság a tárgyalás előkészítése során a vádirat alapján tett intézkedések körében az ügyet az előkészítő ülés befejezéséig három hivatásos bíróból álló tanács elé utalhatja, ha ezt az ügy bonyolultságára, az eljárás ügyiratainak terjedelmére, a büntetőeljárásban résztvevő személyek számára tekintettel, vagy egyéb okból szükségesnek tartja. A Be. 511. §-a alapján a bíróság – ha szükséges – ebben a kérdésben a tárgyalás kitűzése után is dönthet. A Be. 449. § (4) bekezdés e) pontja szerint a bíróság erről pervezető végzéssel határoz. Ilyen pervezető végzést ugyan a törvényszék nem hozott, azonban a tárgyalást három hivatásos bíróból álló tanácsban folytatta le, amely nyilvánvalóan a tanács elnökének a döntésén alapult, s mindössze a pervezető végzés meghozatalát mulasztotta el a tanács elnöke, ez azonban hatályon kívül helyezést nem eredményezhet.

[14] Az elsőfokú bíróság az ítéletet a 2021. május 10. napján kelt 43. sorszámu jegyzőkönyv tanúsága szerint tanácsban hozta meg, illetve az ítélethirdetés során felolvasott rendelkező részt, az ügynevezett kisíteleket is három hivatásos bíró írta alá. Ugyanakkor az elsőfokú ítélet indokolást is tartalmazó példányán, valamint annak a kiadmányain is a tanács elnökének mint bírónak a neve szerepel, mintha az ítéletet egyesbíróként hozta volna meg.

Ennek ellenére, a fent kifejtettekre tekintettel, megállapította az ítéltábla, hogy az elsőfokú bíróság az ítéletet három hivatásos bíróból álló tanácsban hozta meg.

[15] A törvényszék megalapozott tényállást állapított meg, amely a másodfokú felülbírálat alapját képezte. A megállapított tényállásból okszerűen következtetett Terhelt1 vádlott bűnösségére és a vádlott által elkövetett bűncselekményeket is a törvénynek megfelelően minősítette.

[16] Osztotta az ítéltábla a fellebbviteli főügyészség álláspontját, hogy a törvényszék elmulasztotta a vádlott cselekménye jogi minősítésének indokolását, ezért azt az ítéltábla az alábbiak szerint pótolta.

[17] Terhelt1 vádlott azon magatartásával, hogy a cég ügyvezetőjeként a gazdasági társaság nevében 2012. III. negyedévében folytatott építőipari, valamint élőállat kereskedelmi tevékenységből származó bevételeiről általános forgalmi adó bevallást nem nyújtott be 2012. október 20. napjáig a Nav, a költségvetésbe történő befizetési kötelezettség vonatkozásában a valós tény elhallgatta és ezen magatartásával 61.558.000,- forint vagyoni hátrányt okozott általános forgalmi adónemben a központi költségvetésnek.

[18] A Btk. 2. § (2) bekezdése alapján az ítéltábla vizsgálta, hogy az elbíráláskor hatályban lévő büntető törvény rendelkezései kedvezőbb elbírálást eredményeznek-e a vádlottra nézve. Az elbíráláskor hatályban lévő Btk. szerinti, illetve az elkövetéskor hatályban volt Btk. szerinti költségvetési csalás büntette esetén a büntetési tétel egyaránt 2 évtől 8 évig terjedő szabadságvesztés, ugyanakkor a feltételes szabadságra vonatkozó rendelkezések a vádlottra nézve kedvezőbbek az elbíráláskori büntető törvény. A Kúria 4/2013. (X.14.) BK véleménye értelmében határozott tartamú szabadságvesztés esetén a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének legkorábbi, a törvény erejénél fogva kötelező időpontjára vonatkozó rendelkezés a 2012. évi C. törvény (Btk.) 2. § (1)-(2) bekezdése szerinti elbírálás fogalmába tartozik. Megváltozása alapot ad – enyhébb elbírálás címén – a módosító törvény alkalmazására.

[19] A Btk. 459. § (6) bekezdés d) pontja szerint a vagyoni hátrány különösen nagy ötvenmillió-egy és ötszázmillió forint között, ezért a vádlott költségvetést károsító bűncselekménye különösen nagy vagyoni hátrányt okozónak minősül.

[20] A törvényszék hivatkozott arra, hogy a 2007. évi CXXVII. törvény az elkövetés és az elbírálás időpontjában is hatályos volt. Ugyanakkor elmulasztotta vizsgálni, hogy az adózás rendjéről szóló törvényi rendelkezéseket tartalmazó, a bűncselekmény elkövetése idején hatályos 2003. évi XCII. törvény (régi Art.) a bűncselekmény elbírálása idején már nem volt hatályos, mivel 2018. január 1. napján lépett hatályba az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (Art.). A Kúria 1/1999. BJE határozata értelmében megállapítható, hogy a 2018. január 1. napjától hatályban lévő Art. 49. és 58. §-a alapján az adóbevallásra és az adó megfizetésére vonatkozó szabályok alapján a büntetőjogi védelem továbbra is fennáll.

[21] A büntetés kiszabásának felülbírálata során az ítéltábla – osztva a fellebbviteli főügyészség ezirányú álláspontját – , mellőzte az enyhítő körülmények közül a vádlott

büntetlen előéletét, és ehelyett enyhítő körülményként azt értékelte, hogy a vádlott a bűncselekményt fiatal felnőttként követte el (Kúria 56. BK vélemény II/1.). További enyhítő körülményként értékelte azt, hogy a vádlott a cselekményével okozott vagyoni hátrány a minősítést megalapozó alsó értékhatárhoz közeli. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a bűncselekmény elkövetése óta eltelt idő – amely meghaladta a 9 évet – enyhítő körülményként értékelendő.

[22] A helyesbített és kiegészített bűnösségi körülmények mellett az elkövetéskor fiatal felnőtt vádlott esetén nem szükséges végrehajtandó szabadságvesztés kiszabása, a büntetési célok elérése érdekében elegendő a törvényi minimumnak megfelelő tartamú szabadságvesztés büntetés alkalmazása, így azt 2 évre enyhítette. Az enyhítő körülmények és különösen a vádlott személyi körülményei alapján alaposan feltehető, hogy a büntetés célja annak végrehajtása nélkül is elérhető, ezért a szabadságvesztés végrehajtását a Btk. 85. § (1) bekezdése alapján, ugyanezen jogszabályhely (2) bekezdésében meghatározottak szerinti 4 évi próbaidőre felfüggesztette.

[23] A szabadságvesztés büntetés végrehajtásának próbaidőre történt felfüggesztésére figyelemmel az ítéltábla a vádlott közügyektől eltiltására vonatkozó rendelkezést – törvényi feltétel hiánya folytán – mellőzte. A gazdasági társaság vezető tisztségviselői foglalkozástól eltiltást törvényesnek és arányosnak ítélte meg a másodfokú bíróság.

[24] Tekintettel a 8/2015. (IV.17.) AB határozatban írtakra, a másodfokú bíróság hivatalból vizsgálta a Btk. 102. § (1) bekezdése szerinti előzetes bírósági mentesítés lehetőségét. Ennek során arra a következtetésre jutott, hogy a bűncselekmény jellegére, valamint arra tekintettel, hogy a vádlottat a jelen ügyben elbírált bűncselekmény elkövetése után szabadságvesztésre ítélték, a vádlott a büntetett előlethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alóli előzetes mentesítésre nem érdemes.

[25] Az ítéltábla az elsőfokú ítélet jogi indokolását kiegészítette a büntetés kiszabása körében alkalmazott Btk. 33. § (1) bekezdés a) pontjára és a Btk. 80. § (1) bekezdésére való hivatkozással is.

[26] A kifejtettekből következik, hogy az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, egyebekben pedig – miután az egyéb rendelkezések törvényesek – a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta azzal, hogy a vádlott személyes adatai közül a tartózkodási helyre és az értesítési címre utalást mellőzte, miután az okmányadatok szerint a lakcím szám a lakcíme és attól eltérő tartózkodási helyre, értesítési címre nem merült fel adat. Megállapította továbbá a vádlott személyazonosító igazolványának számát is.

[27] Az ítélet elleni fellebbezési jog kizárása a Be. 615. §-án alapszik.

Dr. Mezőlaki Erik

Dr. Halász Edina

Dr. Nagy Erzsébet

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

A Szegedi Ítéltábla Bf.II.384/2021/5. számú ítélete és a Szolnoki Törvényszék 3.B.57/2020/43. számú ítélete a jelen ítéletben foglalt változtatásokkal a mai napon jogerős.

Szeged, 2021. november 11.

Dr. Mezőlaki Erik

a tanács elnöke